

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.047/2013/3.szám

A Szegedi Ítéltábla Dr. Varga Tamás ügyvéd és dr. Holló András ügyvéd által képviselt felperesnek - dr. Fodor Sándor Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen 40 000 000 Ft megfizetése iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2012. október 29. napján kelt 4.P.20.655/2011/32. számú ítélete ellen a felperes 34. sorszáma alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **megváltoztatja** az alábbiak szerint.

Az alperes által fizetendő marasztalás összegét felemeli 40 000 000 (negyvenmillió) Ft-ra, és 1 000 000 (egymillió) Ft után az elsőfokú bíróság által megállapított tartamú és mértékű, a további 39 000 000 (harminckilencmillió) Ft után pedig 2010. december 13. napjától a kifizetés napjáig terjedően minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatára.

A felperes perköltség és elsőfokú eljárási illeték fizetésére kötelezését mellőzi.

Az alperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét felemeli 900 000 (kilencszázezer) Ft-ra.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 220 000 (egymillió-kettőszázhuszezer) Ft elsőfokú- és 685 000 (hatszáznyolcvanötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 2 500 000 (kettőmillió-ötszázezer) Ft másodfokú eljárási illetéket az alperes köteles megfizetni az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az alperes a **(projekt neve)** elnevezésű projekt megvalósításához keresett telephelyet, s ennek kapcsán

megállapodott a felperessel, hogy a beruházást közösen valósítják meg. A szóbeli megállapodás alapján a felperes 40 000 000 Ft-ot adott át az alperesnek különböző időpontokban és részletekben. Egyebek mellett az igénybe venni kívánt hitel „kauciójaként” 2010. március 31-én 15 000 eurót befizetett **(település neve)-ban** az alperes pénzügyi számlájára, továbbá 2010. május 25-én 1 000 000 Ft készpénzt adott az alperesnek gépjárműve szervizelési költségeinek kiegyenlítésére.

A peres felek megbízásából **(ügyvéd neve)** ügyvéd egy „üzletrész átruházási szerződés” elnevezésű okiratot szerkesztett 2010. július 9-i keltezéssel, amely szerint az alperes a tulajdonát képező - a **(T.) Kft.** 454 000 000 Ft törzsbetétéből 227 000 000 Ft névértékű - üzletrész tulajdonjogát a felperesre ruházza át. Az okirat 1. számú mellékletét képező „az üzletrész vételára és annak fizetési módja, az üzletrész feletti tulajdonjog átszállása” elnevezésű okiratban rögzítették, hogy az üzletrész vételára 227 000 000 Ft, amelyből a felperes, mint vevő a szerződés aláírását megelőzően 40 000 000 Ft készpénzt már átadott az alperesnek. Az alperes, mint eladó a 40 000 000 Ft átvételét aláírásával elismerte. Rajta kívül az okiratot a felperes és két tanú is aláírta. Magának az üzletrész átruházási szerződésnek az aláírására azonban egyik fél részéről sem került sor, a felek valós szándéka ugyanis nem terjedt ki a kft. üzletrész átruházására, az okirat a felperes által történt pénzátadás tényét volt hivatott rögzíteni és igazolni. A projekt nem valósult meg, az alperes az átvett pénzüsszeggel nem számolt el.

Az alperes ellen a felperes és más személyek feljelentése alapján csalás büntettének alapos gyanúja miatt folytat nyomozást a Kecskeméti Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Gazdaságvédelmi Alosztálya.

A felperes kérelmére **(közjegyző neve)** közjegyző 21022/Ü/30130/2011. számon fizetési meghagyást bocsátott ki az alperessel, mint kötelezettel szemben 40 000 000 Ft és annak 2010. december 21. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetése iránt, amelyben a felperes a követelés alapjául szolgáló jogviszonyt adásvételi szerződésként jelölte meg.

A fizetési meghagyással szemben benyújtott ellentmondásában az alperes azzal védekezett, hogy a felperessel nem került szerződéses kapcsolatba, így a követelésnek nincs jogalapja.

A perré alakult eljárásban a felperes keresetét változatlanul fenntartotta azzal, hogy a kamatfizetés kezdő időpontját 2010. december 13. napjában határozta meg. Előadta, az alperessel úgy kerültek kapcsolatba, hogy az alperes a családja tulajdonában álló, és az ő (a felperes) ügyvezetése alatt működő **(R.) Kft.** telephelyéül szolgáló ingatlan egy részét kívánta megvásárolni a **(projekt neve)** elnevezésű projekt keretében. Az e körben kezdett tárgyalások során megállapodtak abban, hogy az alperes által tervezett projekt megvalósításában együttműködnek. Állította, hogy a projekt finanszírozása érdekében 40 000 000 Ft-ot meghaladó összeget adott át az alperesnek több részletben, amelynek forrását egyrészt a **(R.) Kft.** által az **(O.)**

Takarékszövetkezettől felvett - s a tulajdonát képező ingatlanra alapított zálogjoggal biztosított - 20 000 000 Ft kölcsön, továbbá a kft. működése során befolyt bevétel képezte. Hivatkozása szerint a 2010. július 9. napján szerkesztett okirat a 40 000 000 Ft alperes általi átvételének elismerését szolgálta, szándékuk nem terjedt ki az üzletrész tulajdonjogának az átruházására. Hangsúlyozta, hogy az alperessel tervezett gazdasági együttműködés nem valósult meg, ennek ellenére az e célból átvett pénzüsszeget az alperes nem fizette vissza.

Az alperes az ellentmondásban írtakat ellenkérelemként is fenntartotta. Állította, nem jött létre közte és az alperes között olyan szerződéses jogviszony, amely alapján a Ptk. 319. § (2) bekezdése szerinti elszámolásnak lenne helye. Elismerte, hogy 1 000 000 Ft-ot átvett a felperestől az autója szervizelése céljából, továbbá, hogy a felperes befizetett 15 000 eurót az ő számlájára. Előadása szerint ez utóbbi összeget egy Európai Uniótól felvenni kívánt hiteligénylés kapcsán kellett befizetni kaucióként. Állította, azt a hitelügyintézőnek továbbutalta a Deutsche Bankba, ahol a hitelkérelem elbírálása jelenleg is folyamatban van.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 000 000 Ft-ot és annak 2011. december 12. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, továbbá 50 000 Ft perköltséget. Az ezt meghaladó keresetet elutasította. Az elsőfokú eljárásban felmerült 900 000 Ft eljárási illetékből a felperest 877 500 Ft, az alperest 22 500 Ft megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolása szerint a felek egyező előadást tettek arra nézve, miszerint a tervezett beruházást közösen kívánták megvalósítani, továbbá a tekintetben is, hogy az alperes tulajdonát képező gazdasági társasági üzletrész a felperes részére nem került átruházásra. Megítélése szerint azonban a felperes nem bizonyította, hogy magánszemélyként 40 000 000 Ft-ot adott át az alperesnek, nem tudta ugyanis egyértelműen megjelölni, hogy a magánvagyonából vagy pedig az általa képviselt **(R.) Kft.** pénzeszközeiből származott az állítása szerint az alperesnek átadott 40 000 000 Ft összeg. Kiemelte, a pénzintézeti kölcsön adósa a **(R.) Kft.**, s a gazdasági társaság által vezetett bankszámláról kerültek átutalásra azok az összegek, amelyek a felperesi állítás szerint az alpereshez kerültek. Hangsúlyozta, sem **(tanú 1. neve)**, sem **(tanú 2. neve)** tanú nem tudta megjelölni, hogy hány alkalommal, s hogy milyen összeg került átadásra az alperes részére, emellett mindketten úgy nyilatkoztak, hogy a pénz forrását a kft. bevételei jelentették. Nem találta alkalmas bizonyítéknak a pénzátadás tényére vonatkozóan a felperes által csatolt - az üzletrész átruházási szerződés 1. számú mellékleteként megjelölt - okiratot, továbbá az okiratszerkesztő ügyvéd tanúvallomását sem. Rámutatott, az ügyvéd előadása szerint számára nem volt kétséges, hogy a rögzített pénzüsszeg megfizetésre került, de a tanú úgy tudta, hogy a felek között üzletrész átruházására vonatkozó jogügylet valósul meg, ugyanakkor nem vitásan egyik félnek sem állt szándékában az üzletrész átruházása. Ezen jogi okfejtés alapján kizárólag a 2010. május 25. napján kelt elismervényben rögzített 1 000 000 Ft átvételét tekintette bizonyítottnak, és ennek megfizetésére kötelezte az alperest.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, elsődlegesen kérve annak keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy közte és a alperes között üzletrész adásvételi szerződés nem jött létre, miután a felek a szerződés lényeges elemeiben nem állapodtak meg. Erre figyelemmel az elsőfokú eljárásban tévesen jelölte meg követelése jogalapjaként a Ptk. 319. § (2) bekezdését, jogviszony hiányában ugyanis az alperes a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján köteles a neki átadott összeget visszafizetni. Állította, hogy a követelt összeget a magánvagyonából, magánszemélyként adta át az alperesnek, ezzel kapcsolatos előadását az alperes sem tette vitássá. Rámutatott, az alperes teljes bizonyító erejű magánokiratban ismerte el azt a tényt, hogy az érvényesített összeget tőle átvette, s bár a perben tagadta a 40 000 000 Ft átvételét, arra nem adott magyarázatot, hogy az okiratot miért írta alá, s az abban foglaltak megdöntésére bizonyítási indítványt sem terjesztett elő annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság erre mindkét felet felhívta a Pp. 141. § (2), illetve (6) bekezdésében foglaltak alapján. Véleménye szerint az okirat tartozáselismerő nyilatkozatot tartalmaz, ezt igazolja az alperes azon előadása is, miszerint a felperes azt azért kérte, mert „a felesége száját akarta befogni”. Kiemelte, **(ügyvéd neve)** ügyvéd vallomásában előadta, hogy számára kétségtelen volt az okirat szerkesztése során a 40 000 000 Ft megfizetése, s e tény a perben meghallgatott további tanúk is megerősítették vallomásukkal.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a perbeli okirat nem felel meg a teljes bizonyító erejű magánokirat jogszabályi követelményeinek, s miután annak valóságtartalmát vitatta, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az okiratban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy azt magára nézve kötelezőnek ismerte el.

A fellebbezés **alapos**.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesnek vele szemben lejárt tartozása áll fenn. A felperes e tényállításának alátámasztására - egyebek mellett - a 2010. július 9-i dátummal ellátott 1. számú mellékletként megjelölt okirati bizonyítékot csatolta. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy ez az okirat nem minősül tartozáselismerésnek. A Ptk. 242. §-a értelmében a tartozáselismerés egyoldalú nyilatkozat, amelyben a nyilatkozó fél közli, hogy kötelezettsége áll fenn a nyilatkozat címzettjével szemben. A perbeli okirat e követelményeknek nem felel meg, abban ugyanis az alperes kizárólag a 40 000 000 Ft átvételét ismerte el, azt azonban nem, hogy ezzel az összeggel tartozik a felperesnek. Ugyanakkor az okirat F/7. sorszám alatt csatolt példánya külsőleg megfelel a teljes bizonyító erejű magánokirat Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontjában írt feltételeinek. A törvényi kritériumoknak külsőleg megfelelő okirattal szemben pedig az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az okirat készítésénél az előírt alaki

kellékeket nem tartották be (BH2005. 113.). Az alperes azonban csupán állította, hogy az okirat nem felel meg a teljes bizonyító erejű magánokirat jogszabályi kellékeinek, ennek

okára nézve azonban még csak előadást sem tett sem az elsőfokú eljárásban, sem fellebbezési ellenkérelmében. Az a tény, hogy a felek az okiratot nem az okiratszerkesztő ügyvéd jelenlétében írták alá, s annak ügyvédi ellenjegyzése sem történt meg, mindössze azzal a következménnyel jár, hogy az okirat nem a Pp. 196. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt alakiságok miatt, hanem az előzőekben írtak alapján a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint tekintendő teljes bizonyító erejű magánokiratnak.

Amennyiben az nyerne megállapítást, hogy az okirat nem a Pp. 196. § (1) bekezdés b) pontjában írtaknak megfelelően készült, az azzal a következménnyel járna, hogy a 40 000 000 Ft alperes általi átvételét elismerő okirat ún. egyszerű magánokiratnak minősülne, amelynek bizonyító erejét a bíróság szabadon mérlegeli (Pp. 199. §). Mindez nem változtatna azon, hogy az okirat tartalmával szemben a bizonyítás ez esetben is az alperest terhelné (BH1991. 237). Perdöntő jelentősége van ugyanis annak, hogy az alperes nem vitatta, hogy az okiraton található névaláírása valódi, továbbá azt sem, hogy az okiratot az abban foglalt tartalom ismeretében írta alá. Lényeges, hogy az okiratszerkesztő ügyvéd, **(ügyvéd neve)** vallomása szerint először egyedül az alperes kereste fel, ő adta a megbízást az okiratok szerkesztésére és határozta meg azok tartalmát, ő közölte az ügyvéddel, hogy 40 000 000 Ft átvételét elismeri (28. sorszámú jegyzőkönyv 6. oldal első bekezdés, 9. oldal harmadik bekezdés).

Az okiraton túl azt a felperesi előadást, miszerint az alperesnek több alkalommal többszázezer forint, illetve milliós nagyságrendű összegeket adott át, megerősítette **(tanú 1. neve)** tanú vallomása. A tanú a felperes gyermeke ugyan, de vallomása a hozzátartozói kapcsolatra tekintettel a bizonyítékok köréből nem zárható ki, mivel az tartalmilag megegyezik az egyéb rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható tényekkel, így az okirati bizonyíték mellett az érdektelennek tekintendő **(tanú 2. neve)** vallomásával. A tanú ugyancsak alátámasztotta, hogy a felperes több, mint 40 000 000 Ft-ot adott az alperesnek. Ilyen körülmények között az alperest terhelte azon állításának a bizonyítása, hogy az okiratban rögzítettekkel ellentétben nem vett át a felperestől 40 000 000 Ft-ot. Ezt azonban a fentiekben részletezettek szerint bizonyítani nem tudta.

Nem osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon álláspontját sem, miszerint a felperes nem jogosult követelni ezen összeget, mert annak forrása nem a magánvagyonára volt. Az tény, hogy a felperes az ügyvezetése alatt álló gazdasági társaság által felvett kölcsönből és a cég bevételeiből teljesített kifizetést az alperesnek. Az azonban nem volt vitás, hogy a felperes a projekt megvalósítására vonatkozó megállapodást nem a **(R.) Kft.** képviselőjében eljárva, hanem mint magánszemély kötötte az alperessel, az üzletrész átruházási szerződésben, illetve az annak mellékletét képező okiratban is mint természetes személy szerződő fél szerepel. Ilyen körülmények között a 40 000 000 Ft a magánvagyonára terhére nyújtott juttatásként értékelendő. Mindezt alátámasztja az is, hogy a gazdasági

társaság által felvett, a saját céljára felhasználni kívánt kölcsön biztosítéka a tulajdonát képező ingatlan. Ettől független kérdés a felperes gazdasági társasággal szembeni esetleges elszámolási kötelezettsége.

A felperes állítása szerint az alperessel kötött megállapodás a fentiekben írt közös projekt megvalósítására irányult. Az alperes nyilatkozatai e tekintetben ellentmondásosak. Állította, valós szándék volt a felperes részéről, hogy megszerezze a (T.) Kft. 50 % arányú üzletrészét, ugyanakkor arra nézve is előadást tett, hogy a felperessel közösen akartak pályázni európai uniós támogatásra, amelyből mindketten részesültek volna, s e célt szolgálta a felperes részéről az ő számlájára befizetett 15 000 euró (28. sorszámu jegyzőkönyv 5. oldal). A Ptk. 205. § (1) bekezdése értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A (2) bekezdés szerint a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Jelen esetben a felek megállapodásukat nem foglalták írásba, az általuk előadottak pedig arra utalnak, hogy bár folytattak egymással tárgyalásokat egyfajta gazdasági együttműködésre illetve az alperes által felvázolt projekt megvalósítására vonatkozóan, ezek a tárgyalások nem jutottak el olyan szintre, amelynek eredményeként a felek között konszenzus jött volna létre együttműködésük lényeges tartalmi elemeire nézve. Ennek megfelelően helyesen hivatkozott a felperes fellebbezésében arra, hogy nem jött létre közte és az alperes között szerződéses jogviszony, következésképpen az alperes a felperestől átvett 40 000 000 Ft-tal jogalap nélkül gazdagodott, így azt a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek visszafizetni.

Nem eredményezne ugyanakkor az alperes számára kedvezőbb döntést az sem, ha megállapítható lenne akár az alperes által vázolt projekt magvalósítását célzó polgári jogi társaság létrehozására, akár az alperes társasági üzletrészének átruházására irányuló szerződés létrejötte. Tény ugyanis, hogy a projekt nem valósult meg, a felek közötti együttműködés abbamaradt, így ha létre is jött e tárgyban a felek között polgári jogi társasági szerződés, az megszűnt. A szerződés megszűnésére tekintettel pedig az alperes köteles lett volna a felperessel elszámolni a Ptk. 578/A § (1) bekezdése alapján, s a (2) bekezdésben foglaltak szerint a tőle átvett, s igazoltan fel nem használt pénzüsszeget neki visszafizetni.

Amennyiben pedig az lenne megállapítható, hogy a felperes az alperes társasági üzletrészének vételáraként fizetett meg az alperesnek 40 000 000 Ft-ot, ez az összeg a Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján jár vissza a felperesnek, az üzletrész átruházásához ugyanis írásbeli szerződést kell kötni (Gt. 127. § (2) bekezdés), s miután erre a perbeli esetben nem került sor, az esetleges szóbeli megállapodás a Ptk. 217. § (1) bekezdése értelmében semmis.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az alperest terhelő marasztalás összegét 40 000 000 Ft-ra, továbbá 39 000 000 Ft-nak a keresetben megjelölt időponttól járó, a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamatára felemelte a Ptk. 298. § b) pontjában írtakra is figyelemmel. Utal az ítéltábla arra, az elsőfokú bíróság

Pf.II.20.047/2013/3.szám

a megítélt 1 000 000 Ft tőkeösszeg tekintetében a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját a keresetben foglaltaktól eltérően állapította meg, erre irányuló fellebbezés hiányában azt azonban az ítéltábla a Pp. 253.§ (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem érinthette.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása következtében a pernyertes felperes perköltség és eljárási illeték fizetésére nem kötelezhető, ezért az ítélőtábla az erre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést mellőzte. Az alperes teljes egészében pervesztesnek bizonyult, ezért az általa fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét az ítélőtábla 900 000 Ft-ra felemelte, továbbá kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes jogi képviseletével felmerült elsőfokú perköltségének a megfizetésére, amely a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint megállapított ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

A kifejtettek alapján az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét - nem fellebbezett részét nem érintve - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta.

A felperes fellebbezése eredményesnek bizonyult, ezért a másodfokú eljárásban felmerült - a jogi képviseletét ellátó ügyvédi munkadíjából álló, és a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, valamint (5) bekezdése szerint megállapított - költségeinek megfizetésére az alperest kötelezte az ítélőtábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. Ugyancsak pervesztességére figyelemmel köteles megfizetni az alperes a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket az Itv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

S z e g e d , 2013. március 13.

Dr.Szeghő Katalin sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró